

Begrundelse

Birgitte Husmark (SF):

Den forespørgselsdebat, som vi nu tager hul på, kommer ikke som nogen overraskelse for nogen. SF anmeldte den ved Folketingets åbning, men vi var selvfølgelig klar over, at den ikke kunne finde sted, før regeringen havde givet sit bud på udmøntningen af Udenrigsudvalgets beretning af 23. maj 1989. Dette bud blev i form af den rullende 5-års-plan fra 1990 til 1994 forelagt Rådet for Internationalt Udviklings samarbejde den 11. december 1989, og forespørgselsdebatten blev sat på dagsordenen til den 18. januar 1990.

På grund af udenrigsministerens sygdom og Udenrigsudvalgets rejse – den første i fem år – blev det først i dag, at vi kunne få udenrigsministerens oplysninger om den fremtidige fordeling af ulandsbistanden.

SF er ikke tilfreds med de formuleringer, som Udenrigsudvalgets flertal nedfældede i beretningen som grundlaget og kriterierne for den fremtidige ulandsbistand. Ikke at vi er direkte uenige i dem, men vi synes, at fattigdomsmål-sætningen er blevet nedtonet, og at de syv punkter ikke giver tilstrækkelig garanti for, at det bliver de mest trængende lande, som vil blive valgt som fremtidige programsamarbejdslande. Det anførte SF i beretningen, og desværre må vi konstatere, at det foreløbige landevalg har vist, at vi havde ret i vores skepsis.

Det, vi bl.a. håber at få svar på, er, om udenrigsministeren anser det for tilstrækkeligt, at Folketinget blot orienteres om valgene af fremtidige programsamarbejdslande, uden at der finder en politisk drøftelse sted.

Vi håber også at komme lidt nærmere en præcisering af de kriterier, der skal afgøre, om et land skal med på listen eller ej. Når vi siger det, er det, fordi det er meget uensartet, hvordan de forskellige – og jeg ved ikke, om jeg skal sige muligvis kommende eller kommende – samarbejdslande er beskrevet. Det gør en indbyrdes prioritering vanskelig med risiko for, at det alligevel bliver mere subjektive sym- og antipatier, der kommer til at afgøre valget.

Det er nogle af de forhold, vi håber at udenrigsministeren vil uddybe, ikke mindst fordi udenrigsministeren i sin tale til rådet i december slog fast:

»Udvælgelsen af samarbejdslande vil til enhver tid kunne gøres til genstand for debat. Der

findes ingen enkel formel for, hvordan kredsen af fremtidige samarbejdslande skal se ud.«

Besvarelse

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Der er tradition for, at dansk bistandspolitik hviler på et bredt politisk grundlag. Sådan har det været i de mere end 25 år, hvor vi har ydet statslig udviklingsbistand. Og sådan har det i øvrigt også været i de allerseneste år, hvor kursen for en mere dynamisk og målrettet dansk bistandspolitik er blevet afstukket.

I november 1988 drøftede vi Danidas handlingsplan. Så forelå i maj sidste år Udenrigsudvalgets betænkning om valg af fremtidige samarbejdslande, og for nylig har Folketinget så modtaget den rullende 5-års-plan for årene 1990-94, hvori de overordnede målsætninger, principper og kriterier bliver omsat i konkrete strategier for udviklings samarbejdet med enkelte lande, og med disse tre dokumenter er der sådan set allerede givet et udtømmende svar på den forespørgsel, som Socialistisk Folkeparti har stillet om fordelingen af den danske udviklingsbistand i de kommende år.

Vi råder som nævnt i dag over et solidt grundlag for udformningen af bistandspolitikken. Og det er tilvejebragt igennem grundige undersøgelser og overvejelser, som udviklingsbistanden har været genstand for i løbet af de seneste år.

Udgangspunktet var den undersøgelse af bistandsadministrationen, som regeringen satte i gang, og som blev foretaget i 1985-86. Den blev i vidt omfang udført af uafhængige konsulenter, der efter en gennemgang af hele organisationens struktur og opgaver kom med forslag til en reorganisering. Det førte så igen frem til det Danida, vi kender i dag.

Som en udløber af det indledte man så umiddelbart efter i Danida en strategisk planlægningsproces, som omfattede hele virksomhedsfeltet. Også i dette arbejde deltog en række eksterne konsulenter og eksperter.

Sigtet med denne planlægningsproces var at skabe bedre sammenhæng imellem mål og midler i dansk bistandspolitik, at skabe et bedre grundlag for styring og prioritering af ressourcer og personale og endelig at skabe forudsætning for en øget decentralisering.

Resultatet blev den handlingsplan, som dannede grundlag for den bistandspolitiske debat,